

Ενδιαφέρουν

Υπάρχει μόνιμη ανοσία για τους αναρρώσαντες ασθενείς από Covid-19;

Η ανάπτυξη ισόβιας ανοσίας μετά την προσβολή από τον κοροναϊό SARS-CoV-2 δεν είναι γνωστή. Πρόσφατο στο περιοδικό JAMA περιγράφει τη γνώση που έχουμε μέχρι σήμερα για την ανοσία που έχει ένας ανθρώπος ύστερα από λοιμωξη από τον κορωνοϊό. Οι καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Βασιλική Παππά, Ευάγγελος Τέρπος και Θάνος Δημόπουλος (ηρύταντς ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα κυριότερα σημεία του άρθρου. Η λοιμωξη COVID-19 ακολουθείται από την αντίτιπη IgG και IgM αντισωμάτων σε διάστημα ημερών ή εβδομάδων από την έναρξη των συμπτωμάτων. Οι μελέτες μέχρι σήμερα έχουν δείξει ότι οι ασθενείς με σοβαρή μορφή της νόσου είχαν υψηλότερους τίτλους αντισωμάτων. Παρ' όλα αυτά, η παρουσία αντισωμάτων και οι υψηλοί τίτλοι δε σχετίζονται πάντοτε με την κλινική βελτίωση της νόσου. Ένα σημαντικό ερώτημα είναι αν υπάρχουν ασθενείς που αποτυχάνουν να αναπτύξουν αντισώματα κατά του ιού. Τα πρώτα δεδομένα δείχνουν ότι σχεδόν όλοι οι ασθενείς που νόσησαν ανέπτυξαν αντισώματα έναντι του ιού. Στη μεγαλύτερη μελέτη που δημοσιεύτηκε μέχρι σήμερα, σε 285 ασθενείς που νοσηλεύτηκαν για σοβαρή Covid-19 λοιμωξη σε κινέζικο νοσοκομείο (Chongqing Medical University), όλοι ανέπτυξαν αντισώματα μέσα στις 2 με 3 εβδομάδες από την έναρξη των συμπτωμάτων. Οι ερευνητές στη συνέχεια μελέτησαν άλλους 69 ασθενείς που έκαναν εισαγωγή στο νοσοκομείο με λοιμωξη COVID-19 και μετρήσαν αντισώματα σε αυτούς κάθε 3 ημέρες. Βρήκαν ότι οι 67 (97%) ανέπτυξαν αντισώματα μέσα σε 20 ημέρες από την έναρξη των συμπτωμάτων. Ωστόσο, ερωτηματικό παραμένει αν οι ασθενείς που δε νοσηλεύονται, αλλά έχουν συμπτώματα από Covid-19, αναπτύσσουν αντισώματα σε τόσο μεγάλα ποσοστά, όπως και ποια είναι η ανοσολογική απόκριση ανθρώπων που βρεθήκαν θετικοί στο τεστ για κορωνοϊό, αλλά δεν είχαν κανένα σύμπτωμα. Αυτό που είναι βέβαιο είναι ότι το φορτίο του ιού αυξάνει νωρίς κατά τη διάρκεια της νόσου και στη συνέχεια μειώνεται παράλληλα με την ανάπτυξη αντισωμάτων, τις επόμενες 2-3 εβδομάδες. Υπάρχει δυσκολία να καλλιεργηθεί ο ίδιος από το ρινοφαργιγικό έκριμα κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας της ήπιας μορφής της νόσου, ενώ δεν είναι γνωστός ο χρόνος κατά τον οποίον ένας ασθενής μπορεί να διατηρεί ανικενέστιμο τον ίδιο. Είναι ενδιαφέρον ότι ο ίδιος μπορεί να ανικενεύεται αρκετές ημέρες ή και εβδομάδες μετά την αποδρομή των συμπτωμάτων, σε πολύ μικρή συγκέντρωση, αλλά αυτό δε φίνεται να αποτελεί σημαντικό κίνδυνο για τη μετάδοσή του. Η διάρκεια της παραμονής των εξουδετερωτικών αντισωμάτων κατά του ιού δεν είναι γνωστή. Καλώς σχεδιασμένες προσποτικές μελέτες με μεγάλο αριθμό ασθενών που ανάρρωσαν από Covid-19 και που παρακολουθούνται στην πορεία του χρόνου είναι απαραίτητες για να διερευνηθεί η πιθανότητα μόνιμης ανοσίας και να γνωρίζουμε αν οι ανθρώποι αυτοί μπορεί να νοσήσουν εκ νέου από τον ίδιο. Τέτοιες μελέτες γίνονται και στη χώρα μας από το ΕΚΠΑ.

Συμπερασματικά, τα υπάρχοντα περιορισμένα δεδομένα ως προς την αντισωματική απάντηση κατά του SARS-CoV-2 υποδηλώνουν ότι η ανάρρωση από τη λοιμωξη Covid-19 καταλείπει ανοσία που προστατεύει από το ενδεχόμενο υποτροπής της νόσου, τουλάχιστον προσωρινά. Παρά ταύτα, η ανοσολογική απάντηση κατά της Covid-19 δεν έχει πλήρως διευκρινιστεί και τα δεδομένα για την ανοσία μετά τη λοιμωξη είναι ελλιπή.

(Πηγή πληροφοριών: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)

